

Klenovské

noviny

M e s a č n í k o b c e K l e n o v e c

IV. ročník

Číslo 9/2007

klenovskenoviny@klenovec.sk

Cena 6 Sk

Predseda vlády navštívil Klenovec

V stredu 26. septembra bezprostredne po výjazdom zasadení vlády, ktoré sa uskutočnilo v neďalekom meste Tisovec, predseda Vlády Slovenskej republiky Róbert Fico v Klenovci odovzdal do užívania multifunkčné ihrisko. V sprievode premiéra boli aj podpredse-

dy a jeho ministrom poďakoval za riešenie problémov aj takých regiónov, akým je región Rimavskej Soboty, čoho potvrdením bolo aj výjazdové zasadenie vlády. Vyslovil presvedčenie, že výsledky tohto rokovania budú predzvestou lepšej budúcnosti tohto okresu a

jeho občanov. Poďakoval tiež za to, že obec Klenovec bola prednostne zaradená medzi tie sídla, ktoré dostali možnosť vybudovať multifunkčné športové zariadenie, ktoré je krásnym darom Vlády SR deťom, mládeži a športovčivej verejnosti. Na záver odovzdal predsedovi Vlády

Z obsahu:

- návšteva predsedu a ministrov Vlády SR
- cezhraničný festival
- pol'ovnické príhody
- pravidelné rubriky
- aktuality
- začal sa nový školský rok

Predseda Vlády SR Roberta Fica a ministrov Róberta Kaliňáka a Ľubomíra Vážneho privítal v Klenovci starosta obce JUDr. Pavel Struhár.

da vlády a minister vnútra Róbert Kaliňák, minister dopravy, pošta a telekomunikácií Ľubomír Vážny, poslanec NR SR a splnomocnenec vlády pre šport a mládež Dušan Galis, poslankyňa NR SR Jana Laššáková a predseda Banskobystrického samosprávneho kraja Milan Murgaš.

Na úvod tohto nevšedného podujatia zaznela Klenovská hymna, po ktorej vzácných hostí na pôde Klenovca privítal starosta obce Pavel Struhár. V krátkom príhovore sa predsedovi vlá-

Rozhovor s predsedom vlády SR

Bola to príjemná atmosféra, príjemní ľudia

V závere náročného pracovného dňa predseda Vlády SR Róbert Fico ochotne poskytol Klenovským novinám exkluzívny rozhovor, ktorý vám na tomto mieste prinášame.

KN: Pán premiér môžete nám povedať, ako sa vám hralo na novootvorenom ihrisku?

R.F.: Priznám sa, že futbal hrám vždy, keď môžem a

som veľmi rád, že sa na futbal dáva aj môj syn, ktorý má štrnásť rokov a hrá v jednom z bratislavských mužstiev. Pre mňa je tento šport jeden z najväčších relaxov a keď má človek ešte takých spoluhráčov ako je Dušan Galis a Robo Kaliňák, ktorí ešte vládzu behať, tak je to vždy veľká zábava.

(pokračovanie na strane 2)

SR Róbertovi Ficovi darček od Klenovčanov, zbojníčku valašku, ako symbol boja za sociálnu spravodlivosť, ale i symbol moci so slovami: „Vládnete nám teda, pán premiér, čestne, spravodlivo a dlho.“

Róbert Fico po krátkom príhovore, v ktorom načrtol aj výsledky rokovania vlády týkajúce sa okresu Rimavská Sobota, slávnostne prestrihol pásku a odovzdal nové ihrisko, ktoré vzniklo s jeho podporou a podporou plynárenského priemyslu. Na záver tohto nevšedného podujatia zástupcovia vlády v zložení Róbert Fico, Róbert Kaliňák, Ľubomír Vážny a Dušan Galis výdatne podporovaní brankárom, Klenovčanom, Jánom Brndiarom, na novootvorenom ihrisku odohrali pekný futbalový zápas s klenovskými internacionálmi v zložení Martin Bobrovský, Pavel Medveď, Ivan Rosiar, Ján Barto, Ondrej Hrivnák, Jaroslav Benco. Rozhodcom tohto futbalového zápolenia bol Ján Ďurik. Aj napriek tomu, že výsledok priateľského stretnutia 14:5 bol v neprospech domácich, bola vidno na ich tvárach spokojnosť, veď, ako povedal Martin Bobrovský: „Hrali sme na umelej tráve prvýkrát, navyše sme mali nevhodnú obuv a teší nás, že sme vláde prepožičali dobrého a kvalitného brankára.“

(bh)

Udialo sa ...

***30. augusta** sa na Námestí Karola Salvu uskutočnil pietny akt kladenia vencov k pamätníkom prvej a druhej svetovej vojny pri príležitosti 63. výročia SNP.

***6. septembra** rokoval starosta obce JUDr. Pavel Struhár s pracovníkom Ministerstva výstavby SR Ing. Šovčíkom o výstavbe rodinných domov s nižším štandardom v rímskej osade. Na rokovaní sa zúčastnil aj autor projektu a zástupca odboru výstavby BBSK Ing. Zvara a dodávateľ Ing. Princz.

***14. septembra** sa vo Zvolene konalo stretnutie so spracovateľom projektu Klenovské zelené cesty (cyklotrasy) Ing. Štefanom Repkom a Ing. Jánom Lupčekom, na ktorom obec Klenovec zastupovali starosta obce JUDr. Pavel Struhár a predseda finančnej komisie Ing. Michal Kňazek.

***17. septembra** sa v zasedačke Obecného úradu v Klenovci uskutočnilo riadne zasadnutie obecného zastupiteľstva.

***18. septembra** starosta obce JUDr. Pavel Struhár rokoval v Banskej Bystrici s riaditeľom úradu Banskobystrického samosprávneho kraja Ing. Jánom Marcinekom ohľadom prípravy rekonštrukcie hlavnej cesty v Klenovci.

***20. septembra** sa v Klenovci za účasti riaditeľa Národného osvetového centra v Bratislave Jána Tazberíka uskutočnilo vyhodnotenie Klenovskej rontouky.

***26. septembra** v Klenovci predseda vlády SR Róbert Fico slávnostne odovzdal do užívania viacúčelové športové ihrisko.

***28. septembra** sa v Klenovci uskutočnil 7. ročník cezhraničného folklórneho festivalu netradičných hudobných nástrojov Návraty k hudobným tradíciám, ktorý pokračoval 29. a 30. septembra v Maďarskej republike v družobnej obci Mihálygerge a v obciach Mátraszentimre, Egházásgerge a Karanslapujto.

(bh)

Bola to príjemná atmosféra, príjemní ľudia

(dokončenie zo strany 1)

A ja naozaj vyhľadávam každú jednu príležitosť, aby som si futbal mohol zahrať. Je veľmi príjemné, keď človek môže pracovné povinnosti, tak ako to bolo aj v Klenovci, spo-

jiť so športovým podujatím. A keď bola možnosť spojiť otvorenie tohto multifunkčného športoviska aj s futbalovým zápasom, predpokladám, že to boli old boys, alebo internacionáli Klenovca, tak som to okamžite privítal. Bola to príjemná atmosféra, príjemní ľudia. Ja stále opakujem, že sa to s Bratislavou neďa porovnať.

KN: A čo hovoríte na výsledok stretnutia Klenovec versus Vláda SR?

Nové ihrisko pokrstili priateľským zápasom zástupcovia vlády SR a internacionáli Klenovca

R.F.: Futbal je taký, že raz sa darí, raz sa nedarí. Tak mali sme dnes trochu viackej navrch. Ako hovoril Dušan Galis, keď sa na konci bavil s chlapcami z Klenovca, viete to som ešte povedal obidvom Robom, aby nehrali naplno. Ale to samozrejme iba žartoval.

KN: Teraz trochu na vážnejšiu tému. Dnes ste mali v Tisovci výjazdové zasadnu-

tie vlády SR. Zaoberali ste sa aj rozvojovými otázkami nášho regiónu?

R.F.: Dôvod, prečo tu bola vláda, je veľmi jednoduchý. Spočíva v tom, že okres Rimavská Sobota má suverénne najvyššiu nezamestnanosť a myslím si, že ak uznávame úlohu štátu v sociálnej politike, celkom pochopiteľné je, že vláda zasadala v jednom z miest, kde problém nezamestnanosti úplne kulminuje. Nechceli sme prísť s prázdnyimi rukami a preto sme prijali niekoľko vážnych rozhodnutí. Prijali sme rozhodnutia, ktoré sa týkajú ciest, to znamená najmä reklasifikácia ciest prvej triedy z Červenej Skaly smerom na Tisovec a na Rimavskú Sobotu a potom z Tisovca do Brezna. To znamená, že na údržbu tejto cesty i rekonštrukciu sa budú používať štátne prostriedky, nie prostriedky vyšších územných celkov. Dalej sme prijali záväzok, že sa musí urýchlene realizovať R2, čiže rýchlostná štvorprúdová komunikácia zo Zvolena do Košíc. V Rimavskej Sobote a v okolí by malo vzniknúť niekoľko

ších otázok, ako sú priemyselné parky v Hnúšti a v Rimavskej Sobote. Bolo prijatých niekoľko rozhodnutí, pokiaľ ide o kultúrne dedičstvo. Prijímali sme rozhodnutie kvôli ozubnicovej železnici. A mnoho ďalších. Toto všetko bolo pomerne dlho pripravované, tak s vedením mesta Rimavská Sobota, najmä s jeho viceprimátorom, tiež s primátorom Hnúšte a Tisovca, starostom Klenovca, starostami a starostkami jednotlivých obcí. Preto som mal pocit, že po skončení dnešného rokovania bola taká elementárna spokojnosť, pretože je potrebné, aby Vláda SR chodila. Takže to je asi podstata našej dnešnej cesty.

KN: Klenovčanov určite bude zaujímať, najmä rozvoj turistického ruchu, pretože, pokiaľ viem, v rozvojových prioritách okresu Rimavská Sobota bola zahrnutá aj zimná a letná turistika v Klenovci a Tisovci.

R.F.: Áno, zimná turistika Tisovec a Klenovec a potom tam bol projekt takzvaná Zelená voda Rimavská Sobota. Hovoril som aj dnes s pánom starostom Klenovca na tému, ako využiť tento nádherný areál, tejto vodnej nádrže, ktorá je nad Klenovcom. Myslim si, že ak by sa našla nejaká rozumná rovnováha medzi turistickým ruchom a ochranou prírody, pretože toto je zdroj pitnej vody, a ak by sa sem pustili ľudia za podmienky, že tu budú vybudované všetky veci, ktoré sa týkajú hygieny, tak tento areál má neuveriteľnú kapacitu, stačí, keď sa naň človek pozrie. V tomto budeme maximálne nápomocní pánovi starostovi a verím, že v krátkom čase stavebná uzávera padne a v nejakej rozumnej miere, opakujem pri zachovaní kvality vody, sa umožní verejnosti, aby vstúpila do tohto areálu. Či už ide o rybárstvo, či už ide o turistiku, či už ide o štandardný cestovný ruch. Už ani nehovorím, samozrejme, o zime. Ja skôr hovorím o využití tohto nádherného priestoru v lete.

KN: Ďakujem za rozhovor a želám veľa úspechov.

(bh)

Návraty k hudobným tradíciám

Už tradične sa sviatok folklóru vracia do Klenovca aj v mesiaci september a to v podobe cezhraničného folklórneho festivalu netradičných hudobných nástrojov Návraty k hudobným tradíciám, ktorého 7. ročník sa uskutočnil v piatok 28. septembra. Organizátormi tohto zaujímavého podujatia boli obec Klenovec, maďarská obec Mihálygerge, Banskobystrický samosprávny kraj a Gemersko-malohontské osvetové stredisko.

Aj keď piatkové počasie počas dňa tomuto festivalu neprialo a všetky prípravy sa preniesli na javisko a do priestorov Miestneho kultúrneho strediska v Klenovci, s blížiacim sa podvečerom dobrá nálada a ľudová hudba rozohnali zlovestné mraky a na oblohu sa objavilo slnko, ktoré presvedčilo organizátorov, že folklór pat-

rí na klenovské námestie.

Návštevníci tohto podujatia, ktoré už tradične spája dve obce Klenovec na Slovensku a Mihálygerge v Maďarsku, mohli na Námestí Karola Salvu obdivo-

Sprievodným podujatím festivalu Návraty k hudobným tradíciám je výstava ovocia a zeleniny

vať umenie sólistov inštrumentalistov a ľudových hudieb. V programe Návraty k hudobným tradíciám sa vystriedali ľudová hudba Tücsök a harmonikári z Maďarska, Gajdošská muzika Vladka Zogaty z Čiech,

Trombity z Chrenovca, sólisti z folklórneho súboru Haviar z Rožňavy, ľudová hudba so svojimi sólistami z Belej a domáci. Heligonkári, speváci a ľudová hudba folklórneho súboru Vepor.

Už tradične sa uskutočnili aj sprievodné podujatia, kde sa striedala šikovnosť klenovských záhradkárov na výstave Čo záhrada dala a zručnosť a dôvtip detí a rodičov z Materskej školy Karola Payera na výstavke prác, ktorá niesla názov Tekvicové strašidielka.

Záver večera patril Tanečnej dielni pre všetkých – ľudovej veselici, na ktorej sa o dobrú zábavu postarala terchovská muzika.

Podujatie sa konalo v rámci projektu Maľovaná truhlica, ktorý podporili Stredoeurópska nadácia a Slovnaft, a. s., člen skupiny MOL.

(bh)

Z činnosti MAS Malohont

Počas letných mesiacov sa MAS (miestna akčná skupina) Malohont – občianske združenie mikroregiónov Rimava a Rimavica, Teplý Vrch a Sinec – Kokavsko prezentovala na viacerých podujatiach v rámci okresu a tiež v rámci celého Slovenska.

V dňoch 15. a 16. júna počas Nadregionálnej výstavy cestovného ruchu v rámci Dní mesta Tisovec sme mali stánok v Spoločenskej sále Miestneho kultúrneho strediska. Prípravy a celej prezentácie sa zúčastnili manažérky jednotlivých mikroregiónov – Elena Kubaliaková, Miroslava Bartóková a Milada Kochanová, starostka Vyšného Skálnika Veronika Muránska a za mesto Hnúšťa Ing. Oľga Maciaková. Ponúkali sme aj ochutnávku tradičného pečiva – štrúdle, škvarkové pagáčiky, slané pečivo a údený syr z Ekofarmy Ďubákovo. Návštevníci výstavy sa zaujímali o festivaly Klenovská rontouka, Koliesko a COUNTRY FEST, ďalej o výrobu Kyjatických hračiek, kostoly z celého regiónu.

Na XXIX. ročníku Gemersko-malohontských folklórnych slávností Klenovská rontouka sme vo Dvore MAS Malohont zabezpečovali jedlo a občerstvenie pre návštevníkov festivalu hudby, spevu a tanca. Bolo ich naozaj dosť až do neskorých nočných hodín. O zaujímavú výzdobu dvora a domu na námestí, kde na propagačných tabuliach, posteroch sú zachytené zaujímavosti a krásy našich mikroregiónov, sa postarali ochotné ženy z Utekáča, rodina Kubaliaková z Hrachova, rodina Kochanová a Ing. Maciaková.

Prezentáciou MAS Malohont bol v rámci Slovenska Agrokomplex v Nitre, ktorý trval od 16. do 20. augusta 2007. Už po piaty raz bola vďaka expozícii Agentúry pre rozvoj vidieka jeho súčasťou aj spoločná prezentácia mikroregiónov Rimava a Rimavica, Teplý Vrch a Sinec – Kokavsko, tentoraz aj v spolupráci a za podpory Podpoľania a mesta Zvolen. Plochu nášho regiónu ste mohli nájsť v pavilóne M1 - Regióny Slovenska.

Cieľom spoločnej prezentácie bolo priblížiť bežným návštevníkom, ale i odbornej verejnosti slovenský vidiek s dôrazom na služby v oblasti vidieckeho cestovného ruchu, ktoré tieto regióny už dnes poskytujú alebo v budúcnosti plánujú poskytovať. Okrem toho Agentúra pre rozvoj vidieka v Nitre predstavila v rámci tejto výstavy prístup programu LEADER a Národnú vidiecku sieť, ktorá sa stane súčasťou európskej siete pre rozvoj vidieka. Jej cieľom je spojiť všetky organizácie, ktoré sa podieľajú na rozvoji vidieka, výmena skúseností a vzdelávacie programy, preto v tejto sieti nebudeme chýbať ani my - ako občianske združenie Miestna akčná skupina MALOHONT.

V utorok 25. septembra sa v Hrachove uskutočnilo zasadnutie výboru MAS Malohont, ktorý bol zvolený na ustanovujúcom zhromaždení členov MAS 15. mája. Predmetom jeho rokovania bolo schválenie základných vnútorných noriem pre činnosť miestnej

akčnej skupiny a to rokovacieho poriadku, organizačného poriadku a volebného poriadku. Výbor tiež prerokoval a schválil žiadosť občianskeho združenia ZLOM Zacharovce o prijatie za člena MAS Malohont.

Najzávažnejším bodom programu bola diskusia o ďalšom postupe pri spracovaní rozvojovej stratégie, ktorá je najdôležitejším dokumentom miestnej akčnej skupiny. Od kvality tohto dokumentu v rozhodujúcej miere závisí úspešnosť miestnej akčnej skupiny v súťaži o získanie finančných prostriedkov na rozvoj regiónu z fondov Európskej únie. Vypracovanie stratégie je vzhľadom na jej závažnosť časovo a finančne náročné a preto sa výbor a manažment MAS uchádza o finančnú podporu na jeho spracovanie z prostriedkov VÚC. V tejto súvislosti požiadal o pomoc aj člena výboru a poslanca zastupiteľstva VÚC JUDr. Struhára.

Milada Kochanová

Chovateľom králikov

Rozmnožovanie králikov

Králiky sa vyznačujú veľkou rozmnožovacou schopnosťou a na vyvolanie ruje nevplyva ročné obdobie, aj keď treba poznamenať, že v miernych pásmach sa divo žijúci králik môže rozmnožovať počas celého roka, zatiaľ čo v drsných pásmach severu je predsa len jeho rozmnožovanie obmedzené na teplé mesiace.

Skúsenosti chovateľov dokázali, že v našich podmienkach je najideálnejšie obdobie na rozmnožovanie králikov od začiatku marca do prvej polovice mája. Počet mláďat býva najvyšší, tieto rýchle rastú a navyše samice sú najochotnejšie prijať samca.

Pohlavný pud samcov sa začína prejavovať podľa plemennej príslušnosti, už vo štvrtom až piatom mesiaci života a pri niektorých plemenách aj skôr. Telesný vývin

však ešte nie je zďaleka ukončený, preto sa na plemenitbu nesmú používať. Až vo veku 8 mesiacov pri stredných plemenách, 7 mesiacov pri malých a 9 až 10 mesiacov pri veľkých plemenách a pri dosiahnutí optimálnej hmotnosti sa môžu samce používať na plemenitbu. V plemenitbe sa potom podľa kondície používajú do veku 5 až 6 rokov.

Ruja samíc sa začína prvýkrát prejavovať vo štvrtom mesiaci. Príznaky sú pre skúseného chovateľa ľahko poznateľné. Samičky sú nepokojné, väčšinou si otierajú hlavu, hrabú podstielku a niektoré si trhajú srst'. Pohlavné orgány rujných samíc sú silnejšie prekrvené a červenasté. O plemenitom využití samíc platí v podstate to isté ako o plemenitom využití samcov, s tým rozdielom, že v plemenitbe sa zvyknú používať 4 až 5 rokov.

(pokračovanie na strane 5)

Z kuchyne našich starých mám

Účastníci cezhraničného folklórneho festivalu Návraty k hudobným tradíciám si mohli, ako každý rok, na klenovskom námestí pochutiť aj na maďarských kulinárskych špecialitách. Na tohtoročnom siedmom ročníku sa podávala kyslá kapusta, ktorú naši priatelia priniesli priamo z Maďarska, z obce Mihálygerge. Tu je recept na jej prípravu.

Závitok z kyslého kapustného listu s mäsom

Na prípravu potrebujeme:

250 g mletého bravčového mäsa, 250 g mletého hovädzieho mäsa, kyslé kapustné listy, kyslú kapustu, 2 lyžice masla, 1 lyžicu hladkej múky, 1 lyžicu ryže, 2 stredné cibule, paradajkový pretlak, 1 lyžičku mletej červenej papriky, štipku

čierneho korenia a soľ.

Postup:

Na lyžici masla opražíme nadrobno nakrájanú cibuľu, pridáme pomleté bravčové a hovädzie mäso a spolu podusíme, osolíme, okoreníme a pridáme sparenú ryžu. Všetko spolu podusíme a pridáme jedno vajce. Takto pripravenou plnkou naplníme kapustné listy a zviníme ich. Na dno hrnca dáme kyslú kapustu a tesne vedľa seba poukladáme kapustné závitky. V druhom hrnci

povaríme cibuľu a pretlak a zapražíme ho zápražkou z jednej lyžice masla a jednej lyžice múky. Všetko vylejeme na závitky, pridáme štipku mletej červenej papriky a na miernom ohni dusíme.

Podávame s chlebom.

(bh)

OKIENKO ZÁHRADKÁRA

Október

Je mesiac, kedy už väčšinou hmlisté jesenné počasie nie je výnimkou. Skôr naopak, dni sú chladnejšie, obloha býva zamračenejšia a daždivejšia. Posledné teplé lúče slnka ešte majú náznak babieho leta. Vegetácia pomaly končí a chystá sa na „zimný spánok“. V záhradkách sa upravujú záhony, končí zber ovocia a zeleniny. Rýľujeme a kde je to potrebné aj hnojíme organickým hnojivom hriadky. Jesenné rýľovanie je špecifické tým, že pri ňom nechávame čo najväčšie hrudy. Účelom takéhoto rýľovania na jeseň je to aby pôda počas zimy premrzla a na jar bola kypřejšia. O tom, či je, alebo nie je potrebné na jeseň pôdu porýľovať sa v niektorých publikáciách rôznia. Nie je to z toho dôvodu že by sa nevedeli odborníci v tejto otázke zhodnúť. Dôvod je prozaický. Piesčité pôdy stačí rýľovať alebo len prekopávať aj na jar. Pôdy hlinité, kompaktné naopak je potrebné na jeseň porýľovať,

alebo porovať.

Október je aj mesiacom predaja ovocných a okrasných stromkov a kríkov. Musíme si uvedomiť, že ovocné dreviny a kríky zostávajú na stanovisku niekoľko desaťročí. Za toto celé obdobie nám môžu prinášať radosť a potešenie, ale môžu nás aj rozladiť a znechutiť. Z toho dôvodu je potrebné dodržať základné požiadavky na ujetie sa a zdravý rast.

Na začiatku výberu určitého druhu ovocia, ktoré chceme pestovať, je potrebný správny výber takej odrody, ktorá nám vyhovuje podľa chuti alebo spracovania. Na trhu je veľké množstvo odrôd ovocia, ktoré sa líšia tvarove, chuťovo, farebne, ale aj dobou dozrievania a uskladnenia. Pri výbere je dôležité v akých klimatických a pôdných podmienkach bude stromček alebo krík rásť a čo do budúcnosti od dreviny očakávame. Pri výbere nám môžu poradiť pestovatelia, odborníci ovocinári, alebo si môžeme požadované údaje naštudovať

v odbornej literatúre. Nikdy nekupujeme ovocný, alebo aj okrasný stromček alebo krík tak, že sa nám u predajcu páči a ako sa hovorí: „Niekde ho už posadím.“

Keď sme si ujasnili čo a kde chceme pestovať, môžeme pristúpiť ku nákupu. Práve toto obdobie je pre väčšinu drevín s voľným koreňom najlepšie na výsádzanie a presádzanie. Trvá ale pomerne krátko a to od opadu listov až do zamrznutia pôdy. Túto dobu môžu veľkopestovatelia predĺžiť použitím chemických prípravkov na odlistenie drevín – tzv. defoliantov. Výnimkou sú napr. broskyne a marhule, ktoré je výhodnejšie vysádzať v jarnom období z toho dôvodu, že sú chúlостivejšie na nedostatok pôdnej vlhky počas celého zimného obdobia. Pri nákupe ovocných stromkov a kríkov musí byť okrem iného označené druhu a odrody a druhu podpníka, na ktorom je stromček naštepený. Sú to dôležité údaje, ktoré využijeme v nasledujúcich rokoch pri pestovaní.

Najvýhodnejšie je pre tvarovanie, keď si kúpime stromček v tvare „hrotiaka“. Je to stromček s výhonom

asi 1 m dlhým naočkovanom na podpníku. Niektoré stromčeky majú už založenú korunku. Nakúpené stromčeky pred vlastnou výsadbou ešte rezom upravujeme. Stromček, keď je kvalitný, tak by nemal mať zaschnuté alebo polámané korene. Miesto očkovania by malo byť zarastené kôrou a ošetrené náterom. Stromček by mal byť rovný. Očká na vrchole nesmú byť zaschnuté. Tieto na prvý pohľad viditeľné nedostatky sú podstatné nielen vzhľadom k cene ale aj ku ujetiu sa stromčeka.

Dalšia dôležitá fáza je správne zasadenie stromčeka a dodržanie niektorých úkonov. Samozrejme, že je dôležité stromček čo najskôr zasadiť do pôdy. Napriek tomu sa doporučuje namočiť korene stromkov a kríkov na jeden až dva dni do vody, nie dlhšie, aby nám nezačali nahniavať. Tým dôjde ku oživeniu korení a je väčší predpoklad ujetia sa stromčeka. Tesne pred výsadbou ešte skontrolujeme stav koreňov. Korene, ktoré sú silno poškodené opatrne skrátíme až na neporušenú časť. Prípadné očká na podpníku všetky vyslepíme.

(pokračovanie na strane 5)

Čarostrelec

Nádherne sú lesy pod Klenovským Veprom, keď prídu jesenné dni. Zahrajú storkými farbami a zavanú storkými vôňami. Možno aj preto pán Všeňomíra požehnal jelenej ruji práve v tomto období. Počas neho sa do režijného revíru Lesného závodu Hnúšťa a Lesnej správy Klenovec, vždy hlásilo veľa loveckých hostí. V tomto roku som dostal na starosť ako sprievodca poľovníka doktora. Keď sme prišli na chatu pod Klenovským Veprom, dal mi najavo, že je lekárom, a to nie hocijakým, staral sa o vtedajšiu politickú garnitúru KSS. Pomyslel som si svoje, veď takých, ako on, bolo už pod Veprom toľko, že by sa ani do rebriniaka nepomestili.

Keď sa konečne rozložil v chate, vrátil sa k autu a doteperil dvadsaťpäťlitrový demizón. Vyložil ho na stôl v kuchyni a vraj, ak budem chcieť, ak budem mať chuť na víno, môžem si naliať, koľko mi hrdlo ráči. Nemal som chuť sám sa uctievať vínom, keď on cez zuby cedil minerálku. Pomyslel som si, že asi nedôveruje našej čís-

tej vode z prameňa. Ale vedel som už aj to, že takouto fintou chcú hostia obalamutiť sprievodcu, aby neskôr nerobili fóry s chovnosťou jeleňa. Ja som však vždy ctíť zásady chovnosti zveri, lebo za tie roky som sa už mal kedy presvedčiť, že zdravá zver má aj dobrú trofej. Keď sa stane, že host uloví chovného jeleňa, nepríjemnosti nemá on, ale jeho sprievodca.

Večer, po návrate z prvej posiedky spustil doktorček chválospevy na svoje strelecké úspechy, že už nie raz strelil srnca v obli na dvesto metrov. Jeho reči o srncoch nemali konca ani kraja a tak sme pri nich aj o nejakú chvíľu zaspali.

Na druhý deň sa jelene začali ozývať, vykročili sme do revíru. A veru videli sme lovných jeleňov viac, ale host trval na tom, že on si musí streliť sto deväťdesiatbodového, nižšie ani o máčik. Takého podistým nemal, keď tak po ňom túžil. Na potenciálnych úlovkoch videl už na diaľku, že majú dáku chybu, a že sú bodovo nehodnotné. Videl som, že tomu vôbec nerozumel, ale čušal som.

Podvečer a večer sa všetko opakovalo, rečnil dokola. Znechutene som sa vrátil do chaty, lebo príroda vie aj trestať. Keď neberieš, čo ti ponúkne, nedostaneš nič. Ráno som sa rozhodol pre Slávnú dolinku. Mimoschodom, pre mňa bola naozaj „slávnou“, lebo mám na ňu veľa pekných spomienok. Už z diaľky sme počuli ručať jeleňa s mocným hlasom. Ozýval sa spod hrebeňa Slávnej, dákych dvesto metrov, v starom smrekovom poraste. To nám dávalo nádej na možnosť výstrelu. Najmä ak je to strelec, čo na dvesto metrov poľahky triafa srnce. To predsa nebolo pre môjho hosta nič mimoriadne. Konečne sme jeleňa zazreli. Vtedy som asi po prvý raz urobil chybu, ktorú by sprievodca nemal spraviť, jeleňa som si dôkladne neobzrel a dal som pokyn k streľbe. Možno som aj dúfal, že sa jeleň pohne a zabehne za hrebeň, preto som bol celkom rád, že hostovi trvala príprava na streľbu prídlho. Akoby zdrevenel, babral sa s remeňom, odistoval, obtahoval, mieril. Napokon zahrnel výstrel. Avšak jeleň po výstrele vôbec neznačil. Skoro som z nôh spadol, keď vidím, ako sa jeleň obrátil k

nám a spolu so stádom jeleňnic bežal k nám. Nasledovali ďalšie tri hrmenstrelky z pušky hosta, ale aj tie boli do oblakov. To už stál jeleň nad nami takých dvadsať metrov. Vtedy konečne host vystrelil piaty raz a jeleň značil zásah. Jelenice akoby zostali v šoku, krátko sa všetky na nás pozreli a potom odbehli.

Doktorovi politických papalášov som odovzdal záľomok ako sa patrí. Všimol som si, že sa ešte trasie ako osika, to ho tak rozochveli tie predošlé majstrovské strely. Ale čo bolo najdôležitejšie pre mňa, jeleň bol lovný. Mal desať rokov, šiel už spať a, čuduj sa svete, bodová hodnota parožia bola rovných sto deväťdesiat bodov. Tam na mieste som to iba odhadol, ale neskôr sa to potvrdilo aj na Lesnej správe v Klenovci.

Avšak hostovi bolo napoňaho. Mal ešte uloviť dva jelene, a preto musel odísť hneď. Vo chvíli, keď si bral demizón s vínom zo stola v kuchyni, nezabudol ma pochváliť, aký som ja dobrý sprievodca, že som jeleňa tak presne odhadol a na takú veľkú vzdialenosť! Potom odkráčal za ďalšími trofejami kapitálnych jeleňov.

Anton Poláčik

Okienko záhradkára

(dokončenie zo strany 4)

Tak isto vyslepíme prípadné očka na kmeni stromčeka. Na jedno až dvojročné stromčeky vykopeme jamu rozmerov 1 až 1,5 m krát 1 až 1,5 m, a to podľa toho, akú máme pôdu a hlavne tak, aby sa korene nedotýkali stien jamy. Keď je pôda menej kvalitná napr. na lúkach kopeme väčšiu jamu, keď je pôda kvalitnejšia, napr. v záhradkách, stačí aj menšia. Jamu kopeme do hĺbky 0,5 až 0,6 m, taktiež podľa kvality pôdy. Pri výkope dávame asi 0,3 m vrchnej pôdy (ornice) na jednu stranu jamy a spodnú časť pôdy na druhú stranu jamy. Dno jamy ešte prekopeme hlavne pri ťažkých pôdach. Do stredu jamy zarazíme ešte kolík na priviazanie stromčeka, jeho výška by mala byť asi 0,1 m pod predpokladanou spodnou časťou korunky. Niekedy sa doporučuje vykopáť jamu niekoľko týždňov skôr. Je potrebné zväziť, či sme schopní doplniť odparené množstvo vody. V každom prípade je menšie riziko neujatia sa stromčeka keď jamu kopeme až vtedy keď ideme stromček sadiť. Týmto je jama na vysadenie

pripravená.

Ďalej postupujeme tak, že na dno jamy dáme asi polovicu ornice, ktorú sme si uložili vedľa jamy. Ornicu môžeme vylepiť dobre uležaným kompostom. Nikdy nepoužívame čerstvý maštalný hnoj. Ornicu sypeme tak, aby sa okolo kolíka vytvoril kopček, na ktorý položíme stromček asi 0,1 m od kolíka zo severnej strany tak, aby kolík chránil stromček pred jarným slnkom. Korene zasypeme druhou polovicou ornice a mierne utlačíme ušľapaním hlavne po okrajoch jamy. Jamu dosypeme zo zostávajúcou vykopanou zeminou, do ktorej môžeme primiešať kompost. Okolo kmienka urobíme priehlbinku na zachytávanie dažďovej vody. Do priehlbiny nalejeme vodu. Stromček má byť tak hlboko vysadený, ako pôvodne rástol. Nikdy sa nesmie dostať do pôdy tá časť, ktorá je naočkovaná na podpníku. Hĺbka vysadenia býva aj najčastejšou príčinou slabšej rodivosti stromčeka. Rezom upravíme výšku hrotiaka, prípadne už založenej korunky. Takto zasadený a upravený stromček je nachystaný na prezimovanie a na jarný rast.

Jaroslav Jáchim st.

Králiky

(dokončenie zo strany 4)

Kotnosť samice trvá väčšinou 30 až 31 dní, ojedinele len 28 alebo až 35 dní. Väčšina králičích matiek prináša na svet svoje potomstvo v noci, ale občas sa stretávame s prípadmi kotení aj napoludnie.

Počas posledných dní kotnosti začína byť samica nervóznejšia. Štavia si svoje hniezdo a niektorá si trhá srst. Je neskoro už takto sa správajúcej samici robiť úpravy koterka, prípadne jej dávať bŕdku na kotenie, lebo týmito zásahmi ju zbytočne vyrušujeme. Pred samotným kotením pozorujeme na samici časté močenie v krátkych intervaloch, väčšina chvostom rytmicky pohybuje. Potom samica už v hniezde pri samotnom kotení pomáha svojmu potomstvu na svet puskami. Mláďatá sa kotia hlavou dopredu. Celé kotenie prebieha veľmi dlhšie ako 2 až 4 minúty.

Samica neopustí hniezdo s potomstvom dovtedy, pokiaľ nezožerie plodové

obaly a králičatá, ktoré vydávajú tiché zvuky, olizuje a očisťuje od zvyškov krvi. Potom ich prikryje vytrhanou srstou a do hniezda sa vracia až pri prvom dojení.

Po okotení samica spotrebuje veľké množstvo vody, ktorú má mať v napájačke už pred očakávaným kotením. Nedostatok tekutín môže mať za následok kaniibalizmus – požíranie mláďat.

Chovateľ má hniezdo skontrolovať, keď je samica v pokoji, teda keď je už kotenie ukončené, mláďatá sú zakryté a samica práve nedojčí. Vyradí všetky mŕtvouliahnuté mláďatá, poranené a prípadne aj tie, ktoré už uhynuli (veľmi slabé, ušľapané a podobne). Odporúča sa vyradiť aj mláďatá, ktoré sú nápadne slabšie, lebo tie budú vždy zaostávať v raste a nikdy nedosiahnu úroveň ostatných mláďat.

Po okotení sa o 16 až 24 hodín, prípadne až o dva dni, objavuje opäť pravidelný cyklus ruje a samica býva ochotná páriť sa.

Rudolf Kaštan

Z minulosti dolného mlyna

V Klenovci boli štyri mlyny – horný (vyšný) mlyn vdovy Zajacovej, dolný mlyn Júliusa Takáča a mlyn Jána Zúrika, ktorý sa nachádzal neďaleko námestia. Ján Zúrik vlastnil aj mlyn na Ráztočnom. Budovy mlynov – okrem horného mlyna – sa nezachovali. Zbúrali ich v súvislosti s reguláciou Rimavy a bytovou výstavbou v strede obce.

Naši predkovia spracúvali obilné zrná na múku na domácich rotačných mlynčekoch. Bol to spôsob, ktorý pôvodne používali Kelti. Neskôr mleli zrno na jednoduchých obilných mlynoch. Ich hlavnou súčasťou boli žarnovy zložené z dvoch častí – zo spodného nepohyblivého kameňa a z horného kamenného behúňa, ktorý uvádzala do pohybu ľudská sila, neskôr zvieratá.

Tento spôsob mletia sa udržal až do konca 17. storočia najmä na hradoch, ale aj v domácnostiach poddaných. V 18. storočí sa začali budovať vodné mlyny, ktoré vznikali pri potokoch a riekach. Mali tri časti: vodné koleso, prevodné zariadenie (hriadele, súkolia a ozubené koleso) a mlynské kameň. Na ich prevádzku bolo potrebné vybudovať mlynské náhony a hate. Preosievanie múky sa spočiatku robilo ručne, neskôr mechanicky pomocou takzvaných hasáčertov alebo pytlíkov (vrecúšok, pláteniek). Používali sa ako sito na oddeľovanie múky od krupice a otrúb.

Za feudalizmu patrilo mle-

tie do právomoci zemepánov. Poddaní mohli mlieť len v mlyne svojho pána. Až za panovania Márie Terézie (1740-1780) došlo k zmene. Mlyny mohli budovať nielen šľachtici a kláštory, ale aj obce a mestá. Po zrušení poddanstva roku 1848 sa však určité prežitky v tejto oblasti ešte udržali, keďže v Uhorsku sa poddaní dlho vymaňovali z područia zemepánov. Svoje práva a pôdu získali len po vykú-

Pohľad do mlynskeho dvora: vpravo mlyn, vľavo byt mlynára a vpredu auto Praha z 30. rokov

pení. Tak to bolo aj v Klenovci. Klenovskí roľníci dostali pôdu od Kubínyovcov iba koncom 19. storočia.

V tomto období pravdepodobne vznikli aj mlyny v obci. Kedy vybudovali dolný mlyn, nie je známe. Vieme len, že začiatkom 20. storočia ho vlastnila rodina Takáčovcov, pochádzajúca z Drienčan. „Starý otec,“

ako uvádza Zora Korimová-Takáčová z Bratislavy, dcéra Júliusa Takáča (1888-1948), „bol mlynár a býval v Klenovci. Stará mama bola krčmárka. Hostinec mala v budove oproti mlynu, kde neskôr bola garáž. Keď môj otec prevzal mlyn, zmodernizoval technické zariadenie, vodnú turbínu a valcovacu stolicu. Aj najstarší brat Július (1921) sa vyučil za mlynára, ale viac ho zaujímali stroje a autá. Po vojne

si z niekoľkých vojenských áut urobil nákladné auto.“

Dolný mlyn po 1. svetovej vojne prosperoval, i keď v obci mal silnú konkurenciu. V mlyne vždy pracoval skúsený mlynársky tovariš a niekoľko učňov, ktorých Takáčovci získavali z detského domova. Postarali sa o nich a zabezpečili im vyučenie v remesle. Mlyn posky-

toval služby roľníkom, mlel pšeničnú i ražnú múku, krupicu a otruby. Zásoboval aj miestnych pekárov a obchodníkov. Okrem mlyna mali Takáčovci aj taxislužbu. Július Takáč starší vozil na osobnom aute poštu z Hnúšte a ľudí od vlaku do Klenovca.

Roky hospodárskej krízy (1929-1933), ktoré nasledovali, neboli pre podnikanie priaznivé. Ľudia nemali prácu a ani peniaze. Aj roľníci, ktorí patrili k hlavným zákazníkom mlyna, zápasil s prežitím. Len koncom tridsiatych rokov nastalo isté zlepšenie, ktoré prekazila 2. svetová vojna. Najstarší syn Július narukoval k vojsku, Pavel (1923), ktorý sa vyučil za obchodníka, sa zúčastnil na povstaní, z ktorého sa už živý nevrátil. Zastreli ho nemeckí fašisti v jeseni 1944 v Hronci. Aj syn Štefan (1926) bol partizán.

„Boli to pre nás najťažšie chvíle v živote, lebo sme sa báli, čo s nami bude,“ dodáva Zora Korimová-Takáčová. „Keď sme Paľka pochovávali, nemeckí vojaci obkolesili obec a ani rodinu z okolia Klenovca nepustili na pohreb. Pri bráne cintorína stáli vojaci so samopalmi pripravení na streľbu.“

Roky po vojne priniesli pre Takáčovcov veľké zmeny. Regulácia Rimavy zlikvidovala dolný mlyn, ktorý musel uvoľniť miesto pre nový tok Rimavy. Roku 1947 sa odsťahovali z Klenovca do Veľkého Blhu, kde kúpili starší mlyn. Tak zanikol dolný mlyn, na ktorý ostala už iba spomienka a fotografia z archívu.

(mo)

Koncom augusta si občania našej vlasti pripomínali 63. výročie SNP. Vo väčšine miest a obcí, ale aj na mnohých pamätných miestach bojov proti fašizmu sa konali spomienkové oslavy tejto významnej udalosti našich novodobých dejín. O jej dôležitosti svedčí aj fakt, že na celoslovenských oslavách SNP v Banskej Bystrici sa zúčastnili všetci traja najvýznamnejší ústavní činitelia Slovenskej republiky.

Aj v našej obci sa 30. augusta pod záštitou obecného úradu a ZO SZPB uskutočnili spomienkové oslavy 63. výročia SNP spojené s pietnym aktom kladená vencov k pomníkom

Oslavy 63. výročia SNP v Klenovci

padlých na Námestí Karola Salvu. Po položení vencov slávnostnú časť otvorila pani Kováčová. Príležitostnú báseň zarecitovala pani Koldrásová. So slávnostným príhovorom vystúpil starosta obce JUDr. Pavol Struhár. Vo svojom prejave zhodnotil historický význam SNP v protifašistickej koalícii, jeho odkaz pre súčasnosť a tiež vyzdvihol mnohých Klenovčanov v tomto protifašistickom odboji. Na záver odsúdil snahy niektorých skupín našej spoločnosti bagatelizovať význam SNP.

Je len škoda, že na poduja-

ti sa zúčastnilo len niekoľko desiatok hlavne starších občanov. Jednou z príčin slabej účasti bol možno nie celkom šťastne riešený čas podujatia na poludnie, kedy väčšina našich občanov sa zdržuje doma a obeduje. Preto by pre budúcnosť bolo potrebné pouvažovať nad vhodnejším termínom, napríklad v predvečer sviatku, prípadne 29. augusta v dopoludňajších hodinách, kedy je isto na námestí počas voľna viac pohybujúcich sa občanov, ktorí by aspoň túto akciu zaregistrovali.

Po skončení slávnostnej

časti osláv ZO SZPB zorganizovala na miestnom ihrisku posedenie pri guláši, kde sa zišlo do 40 členov a sympatizantov SZPB. Za príjemného počasia v družnej besede si hlavne starší pamätníci udalostí spred 63 rokov v Klenovci pripomenuli ich priebeh a mladší sa tiež dozvedeli niečo nové z osobných zážitkov pamätníkov.

Aj takouto príjemnou a nenásilnou formou sa dajú udržiavať myšlienky a ciele SNP, aby ostali živé aj pre ďalšie generácie. Je preto potrebné vysloviť uznanie a poďakovanie organizátorom tohto vydareného podujatia.

Mgr. Slavomír Hruška

ŠPORTOVÉ OKIENKO

Nepresvedčivé výkony futbalistov

Hoci sa už začínajú rozbiehať aj súťaže v najúspešnejšom klenovskom športe bedminton, najväčšiu pozornosť púta stále futbal. Futbalové súťaže sú už v plnom prúde, veľa radosti nám však zatiaľ neprinášajú. Mužstvo dospelých, ktoré zostúpilo z V. ligy, nachádza aj v nižšej súťaži viac ako vyrovnaných súperov a najmä šesťgólový prídol z Chanavy zaskočil všetkých priaznivcov. Tešiť nás nemôžu ani výsledky mládežníckych družstiev, pretože väčšinou ťahajú v zápoleniach so svojimi rovesníkmi za kratší koniec.

Zdá sa ale, že problém u mládeže nie len s kvalitou, ale i s kvantitou. Príkladom môže byť stretnutie dorastu s Hnúšťou, keď sme celý druhý polčas dohrávali pre zranenia iba s deviatimi hráčmi. Na domácom ihrisku!

Kráľ – Klenovec 4:2 (3:1)

Od začiatku stretnutia sme získali územnú prevahu, domácich sme zatlačili pred ich pokutové územie, ale šancu na strelenie gólu sme si nevytvorili. Naopak, zodpovedne hrajúca obrana umožňovala domácim vyrážať do nebezpečných rýchlych protiútokov. Po jednom z nich, v 25. minúte, sa domácí útočník ocitol sám pred našim brankárom a nezaváhal – 0:1 v náš neprospech. O päť minút neskôr naša obrana neprikryla voľného domáceho hráča v pokutovom území a inkasovali sme po druhýkrát – 0:2. Do tretice, v 33. minúte po faule Mináča v pokutovom území nariadil rozhodca pokutový kop, ktorý domácí bezpečne premenili – 0:3. Po katastrofálnej desaťminútovke, počas ktorej sme dostali tri góly, sme sa prebrali z letargie a gólom Petra Benca do šatne v 42. minúte sme znížili stav zápasu na 1:3.

Z náporu na začiatku druhého polčasu sme vyťažili rýchly gól a znížili náskok domácich na 2:3. Ďalšia naša snaha o vyrovnanie bola bezvýsledná a tak po nerozumení v našej obrane domácí upravili výsledok na konečných 2:4.

Klenovec nastúpil v zostave: J. Benco – Mináč, M. Boháčik, Vince, M. Parobek, Mir. Kubinec, Oláh, Barto, P. Benco, Radič, M. Hruška. Striedali Mar. Kubinec, Hlôška, Medveď.

Žiaci:

Klenovec – Chanava 7:4, góly za Klenovec dali Ulický 3, Kasáč 2, Brndiar, Radič.

Dorast:

Klenovec – Tempus R. Sob-

ta 1:4, gól za Klenovec strelil Boris Cibuľa.

Chanava – Klenovec 6:2 (2:1)

Na územnú prevahu nášho mužstva od začiatku zápasu domácí reagovali iba odkopávanými loptami. Pri súboji o takúto odkopnutú loptu na hranici nášho pokutového územia sa naša obrana dopustila faulu a z nariadeného pokutového kopu sa domácí ujali vedenia 0:1. Z vedenia sa však dlho netešili, pretože už z nasledujúceho útoku sme vyťažili rohový kop a po jeho rozohraní aj gól z hlavy Radiča – 1:1. V 33. minúte, keď sa lop-

ktorú sme už v 49. minúte premenili Bartom na vyrovnávajúci gól – 2:2. Snahu o získanie vedenia zmaril rozhodca, ktorý v 78. minúte po čistom vypichnutí lopty na našej bránkovej čiare nariadil ďalší pokutový kop proti nám, ktorý domácí premenili – 2:3. Rozčarovanie z verdiktu rozhodcu narušilo koncentráciu našich hráčov na hru a v záverečných piatich minútach sme inkasovali tri zbytočné góly, ktoré spečatili našu zahanbujúcu prehru.

Zostava Klenovca: I. Hruška – Mináč, M. Boháčik, Radič, M. Parobek, Mir. Kubinec, Oláh, Barto, Ben-

V. Parobek strieľa druhý gól do siete súpera v zápase so Stárňou (Klenovec - Stárňa 6:0)

ta nachádzala na súperovej polovici, náš brankár upozorňoval rozhodcu na zraneného hráča. Reakcia rozhodcu bola prekvapujúca – hru prerušil a nariadil proti nášmu mužstvu nepriamy kop vo vzdialenosti iba 8 metrov od našej brány. Domáci ponúknutú šancu využili a opäť sa ujali vedenia – 1:2. Šancu na vyrovnanie sme nevyužili v 36. minúte, keď Barto nepremenil pokutový kop nariadený za faul na Kubinca. Vzápätí rozhodca vylúčil po druhej žltej karte M. Parobeka. Aj po oslabení sme mali v druhom polčase naďalej územnú prevahu,

co, M. Hruška, V. Parobek.

Striedali Hrivnák, Hlôška, Medveď.

Žiaci:

Kráľ – Klenovec 2:1

Dorast:

Klenovec – Divín 2:3, góly za Klenovec strelili Láska a Tomáš Cibuľa.

Klenovec – Stárňa 6:0 (3:0)

Stretnutie malo jednoznačný priebeh. Súpera sme zatlačili na jeho polovicu, z ktorej sa dostával iba pomocou odkopávaných lopt a tie boli pre našu obranu ľahkou korisťou. Územnú

prevahu odzrkadľuje aj skóre, keď úspešnými strelcami nášho mužstva boli Radič a V. Parobek, ktorí strelili po dva góly, po jednom pridali M. Hruška a M. Boháčik.

Klenovec nastúpil v zostave: I. Hruška – Mináč, M. Boháčik, Radič, Hrivnák, Benco, Valent, V. Parobek, Oláh, Barto, M. Hruška. Striedal Hlôška.

Žiaci:

Klenovec – Jelšava 1:4, gól za Klenovec strelil Bavaľa.

Dorast:

Halič – Klenovec 4:1, strelcom nášho gólu bol B. Cibuľa.

Revúčka – Klenovec 0:2 (0:1)

Úvod stretnutia prebiehal v našej rézii, keď sme ovládli stred ihriska a záloha zasobovala vysunutých útočníkov presnými prihrávkami. Už v 8. minúte sme sa po peknej kombinačnej akcii ujali vedenia gólom M. Hrušku. Po góle domácí ešte viac zneisteli a s ťažkosťami čelili nášmu tlaku. Až po nepremených gólových príležitostiach našich hráčov sa domácí osmelili a strelami z väčšej vzdialenosti ohrozovali našu bránu. V druhom polčase sa hra opticky vyrovnala, my sme sa sústredili na pozornú obranu a rýchle protiútoky, z ktorých sme chceli poistiť naše vedenie. Podarilo sa to až v závere zápasu po rýchlym protiútoky v 87. minúte, ktorý úspešne zakončil Miroslav Kubinec. Prvé víťazstvo na súperovom ihrisku mužstvo dosiahlo najmä vďaka disciplinovanému taktickému výkonu.

Zostava Klenovca: I. Hruška – Hrivnák, Valent, M. Boháčik, M. Parobek, V. Parobek, Barto, Oláh, Benco, Mir. Kubinec, M. Hruška. Striedali Medveď a Hlôška.

Dorast:

Klenovec – Hnúšťa 0:7

Pavel Ďurík/Michal Kňazek

Do novej sezóny klenovskí hráči nastúpia na týchto pozíciách v rebríčkoch SR: do 11 rokov: Renata Surová 1.-7.-8.; Monika Hrušková 18.-14.-13.; do 13 rokov: Nikoleta Bálintová 2.-2.-2.; Michaela Čajková 6.-9.-11.; Ivana Lásková 17.-6.-9.; Renata Surová 25.-47.-60.; do 15 rokov Denisa Antalová 2.-2.-1.; Nikola Lichancová 3.-2.-2.; Nikoleta Bálintová 5.-7.-8.; Eliška Trnavská 22.-20.-16.; do 17 rokov: Romana Surová 10.-7.-2.; Denisa Antalová 9.-33.-24.; Nikola Lichancová 12.-28.-17.; Katarína Balciarová 13.-14.-21.; do 19 rokov: Romana Surová 10.-11.-11. (číslo v poradí: dvojhra, štvorhra, mix).

Dominika Rebová je už hráčka Lokomotívy Košice! Dva roky ešte bude chodiť do Gymnázia v Hnúšti a väčšinu tréningov absolvuje

Správy z bedmintonu

v telocvični v Hrachove.

Klenovčanky začali novú sezónu hneď zostra a nabrali pomerne víťazný smer.

V Trenčíne sa 8. septembra hral turnaj mladšieho dorastu. Dvojhru dievčat vyhrala podľa očakávania Rebová. Tretie miesto obsadila Denisa Antalová. Podarilo sa jej vyradiť reprezentantku Gajdošíkovú (TN). Romana Surová skončila 5.-8. Bálintová a Lichancová skončili 9.-16. Vo štvorhre Rebová so Surovou prehrali vo finále a Antalová s Lichancovou skončili 5.-8. V mixe na treťom mieste skončil pár Szepesgyorky (KE) – Romana Surová.

O týždeň sa v Košiciach stretli starší dorastenci. Surová a Antalová obsadi-

li 5.-8. miesto a Lichancová a Bálintová 9.-16. miesto vo dvojhre. Vo štvorhre Lichancová s Pálešovou (TN) skončili nečakane na peknom treťom mieste a páry Antalová-Surová a Balciarová-Bálintová na 5.-8. mieste.

V mixe pokračuje dobrá spolupráca s bratislavskými chlapcami. Majstrovský pár z mladšieho dorastu Vachálek (BA)-Surová skončil teraz na treťom mieste.

V Šuranoch sa 22. septembra stretli hráči patriaci do kategórie staršieho žiactva. Tromfy mali v rukách Klenovčanky. Dvojhru dievčat vyhrala Denisa Antalová, keď vo finále porazila turnajovú jednotku Machunkovú (TN) hladko 21:18 a 21:11.

Antalová vyhrala aj zmie-

šanú štvorhru. S partnerom Haringom (BA) víťazstvo doslova vydreli. Hrali 5 zápasov a posledné tri vyhrali v trojsetových bojoch. K víťazstvu im dopomohol aj vedúci výpravy Richard Bálint, keď im zmenil postavenie na dvorci po prvom zápase a hrali ďalej klasickú štvorhru, teda chlapec a dievča rovnocenne. Čo je v bedmintone ojedinelé! Na treťom mieste skončila Lichancová a na 5.-8. Bálintová. Veľa si zahrali aj ďalšie Klenovčanky Trnavská Eliška, Čajková Michaela a Lásková Ivana. V každej z troch disciplín vyhrali svoje prvé zápasy.

Štvorhru vyhral pár Bálintová-Machunková (TN). Ani na tomto turnaji nehral spolu pár Antalová-Lichancová. S novými partnerkami sa im nedarilo a do finále sa neprebojovali.

Ivan Majorský

Chceme vybudovať otvorenú školu poskytujúcu kvalitné služby zákazníkom

Naším zámerom na najbližších sedem rokov je pokračovať v už začatej ceste zmeny školy na otvorené spoločenstvo žiakov, učiteľov a rodičov, ale aj ostatnej obecnej komunity.

Bránu školy chceme otvoriť dokorán pre každého, koho zaujímajú naše aktivity. Plánujeme rozšíriť ponuku aktivít školy. Chceme získať nových priateľov a partnerov. Naším zámerom je dosiahnuť, aby deti aj ich rodičia chodili k nám radi a dokázali sa otvorene porozprávať o tom, čo ich trápi či teší a zároveň zvýšiť záujem ostatnej komunity o našu školu. Plánujeme preto poskytovať aj odborné poradenské služby, najmä pri problémoch v učení a správaní detí. Škola disponuje pedagogickým kolektívom, ktorý spĺňa požadovanú kvalifikáciu pre poskytovanie poradenských služieb pre rodičov detí s problémami v správaní a učení.

Sme toho názoru, že škola by mala plniť aj iné funkcie, nielen výchovno-vzdelávaciu. Kedysi boli školy na dedinách aj centrom kultúry a spoločenského života, pretože tento organizovali zväčša učitelia. Zakladali divadlá, spevácke zbory, športové klu-

Na prahu nového školského roku

by, organizovali spoločenské stretnutia. Určite aj pre túto svoju činnosť si ich spoluobčania vážili. My by sme radi nadviazali na túto tradíciu, a preto je našim zámerom organizovať kultúrne, spoločenské a športové podujatia pre obyvateľov našej obce. Zároveň plánujeme s niektorými aktivitami prekročiť aj rámec obce – napríklad divadelné vystúpenia, súťaže s účasťou detí z iných škôl. V našej škole pracujú mladí a schopní pedagogickí zamestnanci, ktorí by radi predviedli svoje schopnosti aj iným ľuďom, a tiež by sa radi pochválili aj s výsledkami svojej výchovno-vzdelávacej práce. Žiaľ, súčasný záujem miestnej komunity aj rodičov o školu je veľmi malý. Tento záujem najlepšie odzrkadľuje ten fakt, že počas dní a týždňov otvorených dverí nemala škola ani jedného návštevníka, a to aj napriek tomu, že pozvánka bola uverejnená na miestnom TV kanáli. Zdá sa, že práca školy, ani jej výsledky ostatných obyvateľov obce nezaujímajú. Aby sa nám náš zámer podaril, chceme urobiť maximum pre to, aby sme školu zviditeľnili a získali tak čo najviac priateľov a partnerov. Chceme to urobiť najmä prostredníctvom rôznych výstavičiek prác (v

miestnej knižnici, osvetovom stredisku, budove obecného úradu), publikačnej činnosti, cestou miestneho televízneho informačného kanálu a organizovaním športových, kultúrnych a spoločenských aktivít a podujatí pre žiakov, rodičov, ostatných občanov, kolegov z iných škôl.

Chceme tiež vytvoriť priestor, kde sa budú stretávať deti z našej školy a ich rodičia s ostatnými deťmi a občanmi. Takýmto priestorom bude založenie divadelného súboru v Klenovci pod garanciou našej školy.

Milí Klenovčania, tí, čo milujete divadlo, ohláste sa nám, potrebujeme hercov, scenáristov, kulisárov. Herecké tradície Klenovec má, bolo by pekné a prospešné v nich pokračovať.

PaedDr. Mária Migaľová,
riaditeľka ŠZŠ

Pripravenosť Materskej školy Karola Pajera na školský rok 2007/2008

Skončili sa prázdniny a dovolenky a my sme so zdravým entuziazmom nastúpili do materskej školy, kde nás čakalo 76 detičiek. Otvorili sme štyri triedy. V prvej triede dvoj až štvorročných detí vyučuje riaditeľka školy Olga Kaľavská a učiteľky Danka Laudisová a Janka Janšová. Vyučujúcimi v druhej

triede dvoj až trojročných detí sú učiteľky Eva Piaterová a Tatiana Lásková, v tretej triede štvor až päťročných detí sú zástupkyňa riaditeľky Anna Koldrásová a učiteľka Lubicca Hroncová, v štvrtej triede päť až šesťročných detí sú učiteľky Elena Mináčová a Mária Chudicová. Očakávame, aby deti zo sociálne slabších rodín a rodín v hmotnej núdzi využili možnosť navštevovať materskú školu za poplatok 2 Sk denne.

Cieľom našej materskej školy je výchova k regionálnym prvkom a ľudovej kultúre. Pritom využívame aj podporné programy – Škola podporujúca zdravie, environmentálna výchova a program Phare.

Čo sa týka materiálne-technickej vybavenosti potrebujeme opraviť pieskoviská, doplniť piesok, opraviť zatekajúcu strechu nad kuchyňou a opraviť polámané drevené lehátka. Boli by sme vďačné, keby sa naši sponzori, ktorí by nám s týmto problémom pomohli. Pre deti, rodičov a verejnosť máme pripravené počas celého roka zaujímavé akcie. Naša materská škola je otvorená škola pre všetkých rodičov a širokú verejnosť, ktorí vidia v deťoch našu budúcnosť.

Olga Kaľavská,
riaditeľka MŠ KP

Klenovské

noviny

Vydáva Obec Klenovec. Adresa redakcie: Obecný úrad, Klenovské noviny, Námestie Karola Salvu 1, 980 55 Klenovec. Šéfredaktor Mgr. Blažena Hrušková, redakčná rada Ing. Michal Kňazek, Július Molitoris, Stanislava Zvarová, grafická úprava Ing. Michal Kňazek. Telefón: 0911/886707, e-mail: klenovskenoviny@klenovec.sk. Reg. číslo MK SR: RP 121/2005, Tlač: REALITY-PRINT, Rimavská Sobota, Nám. M. Tompu 4, Rimavská Sobota